

Гудзь О.М., Папн В.В.
Мукачівський державний університет
м. Мукачево
gudz.san1903@gmail.com

РОЛЬ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Туристичні підприємства функціонують в громадах, які є туристично привабливими для туристів як внутрішнього, так і зовнішнього туризму. Цей фактор залежить від багатьох чинників. Наприклад, віддаленість району від основних логістичних сполучень, наявність відповідної матеріальної бази, історичних пам'яток тощо. Часто громади мають все необхідне, проте залишаються осторонь туристичних маршрутів, є цікавими, але невідомими. Саме тут виникає основне завдання туристичних підприємств показати дані громади, висвітлити їхні сильні сторони, особливості, тощо.

Дослідженням питань використання мережевого підходу до розвитку туристичної діяльності займається багато зарубіжних та вітчизняних учених. Зокрема, С.О. Бадер та Ю.В. Самченко розглядають сутність і зміст партнерства в туризмі як важливий чинник розвитку галузі на перспективу [1]. Особливості застосування інновацій у розвитку туристичної галузі України. Проте низка ключових питань використання бізнес- та соціальних мереж залишаються невирішеними.

Для тих територій, що орієнтуються на розвиток туристичної галузі, інформацію про розвиток цього виду економічної діяльності можна представити за допомогою таких показників:

- кількість об'єктів тимчасового розміщення туристів (готелі, бази відпочинку, санаторії) та відповідна кількість ліжко-місць у них;
- кількість туристів/відвідувачів музеїв.

Опосередковану інформацію будуть відображати такі показники:

– розвиток малого бізнесу (з вибіркою за кодами економічної діяльності ЄДРПОУ);

– обсяг роздрібного товарообороту в абсолютних показниках та у розрахунку на одного мешканця;

– обсяг обігу ресторанного господарства у тис. грн. та у розрахунку на одного мешканця.

Чим більш монополізованою є економіка, чим більші підприємства її складають, тим більше ризиків від зовнішніх впливів і менше впливу місцевої влади.

Для кращої оцінки ситуації, наявних ресурсів проводиться моніторинг території громади. Він дає змогу отримати інформацію про стан туристичної галузі. Моніторинг соціально-економічного потенціалу ОТГ дозволяє оцінити можливості, резерви території при задіянні всього комплексу наявних ресурсів.

Блок ресурсних потенціалів включає в себе:

– природно-ресурсний потенціал – визначається кількістю та якістю запасів ресурсів, умовами видобутку і транспортування;

– економіко-географічний потенціал – визначається довжиною шляхів сполучення, їх пропускною здатністю, можливостями відпочинку та організації різних видів туризму вільними площами;

– демографічний потенціал – визначається загальною чисельністю населення, його статеві-віковим складом, динамікою зростання (зменшення) чисельності населення, міграційними процесами.

Туристична привабливість визначається сукупністю уявлень та вражень туриста про умови, властивості, можливості та обмеження, які дозволяють використовувати дану територію з туристичними цілями та які формують відношення туристів до конкретного селища, міста, регіону, країни тощо. Привабливість дозволяє оцінити вплив територіальних внутрішніх сил (пропозиція) на зовнішні сили (попит), і навпаки, оскільки між ними існує зворотний зв'язок. Туристична привабливість в якості вимірювального приладу

системи туризму, може краще висловити відносини між «можливим» та «існуючим», так само як і між існуючим» і «тим, що споживається» [1].

Також враховується гостинність населення, чи наявні воєнні, релігійні, міжконфесійні, міжгромадські конфлікти тощо.

Отже, як висновок, можна виділити, що розвиток туристичної галузі напряду впливає на добробут та соціально-економічний стан громади, робить її туристично- та фінансово-привабливою.

Список використаних джерел:

1. Мельниченко О. А., Шведун В. О. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні: монографія. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2017. 153 с.

2. Бадер С.О., Самченко Ю.В. Партнерство в туристичній галузі: сутність і зміст. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації». Запоріжжя: Просвіта, 2017. Т. 1. С. 26–29.

3. Папп В.В., Бошота Н.В. «Роль соціальних та бізнес-мереж у діяльності туристичних підприємств». Матеріали статті із «Економіка та суспільство».

4. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. –121 с.

5. Сталий розвиток місцевих громад: роль економічної освіти та науки / Матеріали науково-практичної конференції (9-10 листопада 2017 р.). – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 160 с.

6. Стратегічний план розвитку громади / Практичний посібник з питань організації роботи органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>